

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy óra 2.30 kor. Negyedévre 8.— kor.
Félévre 16.— kor. Egész évre 32.— kor.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. sz. I. ső emelet.
(Debreczeni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 1 P fillér.

Wilson nyilatkozata a brest-litovski tárgyalásokról.

Mindenki a brest-litovski béketárgyalások eredményét várja türelmetlenül, izgatottan. A kicsinyhitűek szinte félnek attól az eshetőségtől: hátha az utolsó pillanatban felborul minden. Ez az eshetőség csaknem kizárt dolog; Oroszországnak békét kell kötni, mert ez a béke mentheti csak meg a még nagyobb csapástól, a teljes feloszlástól és anarchiától.

Nem kell félni az orosz békét, nincs az veszedelemben. Az eseményeket nem lehet, de nem is szabad siettetni. Sőt nem is volna jó tárgyalni kell az oroszokkal, hogy ők maguk is tudják, miszerint a tárgyalások eredménye lesz a megegyezéses, hadikárpótlás és annexio nélküli béke. Sokal szebb és célszerűbb megegyezni az oroszokkal a mi akaratunk és érdekeink szerint.

Már az a tény, hogy Brest-Litovkban folynak tovább a tárgyalások és nem a semleges külföldön, a központi hatalmak akaratának érvényesülése — és ez a lényeg, a többi mind csak forma, még a béketárgyalás maga is. Németország nem annektálja a fegyverrel elfoglalt Kurlandot, melynek birtokára minden német szív vágyódott, és a világot sem. Kurland maga dönt saját sorsa felett és arról már igazán nem tehet Németország, hogy a német Kurland nem az orosz köztársasághoz, hanem a német császársághoz akar csatlakozni és inkább bizza sorsát a német militarizmusra, mint az orosz demokráciára. Hát nem szebb, jobb és okosabb ez így? Ennek igazán nincs annexio formája, de ez a bölcs lényege. Fog is ezért ugráncolni még az entente, az angol és francia politikusok tüzet fognak okádni a német imperializmus hódító politikájára, azonban mindhiába, mert a nagyfőnyél is világosabb, hogy Németország nem annektálta Kurlandot, hanem Kurland döntött a saját sorsa felett. Természetesen nem így döntött volna Kurland sem, ha a háboruban Oroszország győzött volna, de hát éppen ez a háború eredménye: a győzelem. Kurland az a bizonyos érett gyümölcs, melyet az orosz demokrácia cárizmusdöntő haragja — Németország ölébe rázott. Így fognak lehulni a győztes ölébe a háború többi gyümölcsei is, amiket az entente fog lerázni.

Az entente a nyugati fronton várja a döntő csapást, holott azt most mérlik rá — Brest-Litovkban. Ott már a háborút likvidálják és nem az entente tetszése szerint, mint ahogy semmi sem fog az entente tetszése és akarata szerint teljesülni. A brest-litovski tárgyalások a köz-

ponti hatalmak végső győzelmének első fecskéi. Csak hadi rakják meg a Béke fészket Brest-Litovkban. Az orosz fecskék után jönni fog a többi is. A tavasz meghozza őket is, mert a tavasz hozza a fecskét, nem a fecske a tavaszt. A háború vége hozza a békét.

Wilson nyilatkozata.

Rotterdam, január 9.

(Reuter-jelentés Washingtonból.) Wilson elnök üzenetét intézett a kongresszushoz, melyben foglalkozott a brest-litovski tárgyalások kapcsán a központi hatalmak békeprogramjával.

— Ez a program azt jelenti — mondja az üzenet — hogy a központi hatalmak szándéka minden talpalattnyi földet, melyet felfegyverzett tömegeikkel megszállottak, minden tartományt, minden várost és minden, előnyös pontot, mint országok és hatalmak tartós növelését megtartani. Jogosult az a föltevés, hogy az általános megegyezés általános alapelvei, melyet először indítványoztak, Németország és Ausztria-Magyarország liberális államférfiától származtak, akiknek alkalmuk volt saját népük hatalmát, gondolkodását és törekvéseit megérezni, míg a fényleges megegyezés konkrét feltételei a katonai vezetőktől eredtek, akiknek nincs más gondolatuk, mint megtartani mindent, amit megszállottak.

Ezután foglalkozik a brest-litovski tárgyalásokkal, majd így folytatja:

— Oroszország képviselői igen helyesen, okosan és a modern demokráciáé valódi szellemében ragaszkodtak ahhoz, hogy a konferencia nyílt és ne zárt ajtó mögött folyjon le és az egész világ hallgatósága lehessen. Kiket hallgassunk meg? Azokat-e, akik a német birodalmi gyűlés múlt évi július 19-én hozott határozatának szellemében és szándékai szerint beszéltek, vagy pedig azokat, akik a hódítási szándékot és a meghódolás szellemét képviselik? Vagy talán mindkét fél áll előttünk, mely nyílt, eredménytelen elintézésben áll egymással szemben? Ezek igen komoly és rendkívül sürgős kérdések. Az ezekre adott választól függ a világ békéje. Bár minő eredménye lenne is a brest-litovski tárgyalások eredménye és bármilyen lépésekre is következtethessünk is a központi hatalmak képviselői gondolkodásából és szándékaiból, ők kísérletet tettek, hogy hadicéljaikat a világgal megismertessék és kihívták ellenfeleiket, hogy mondják meg, mi ezeknek a célja és minő megbízatásokat tartunk sürgősnek és kielégítőknak. Alapos ok van arra, hogy ne válaszoljunk a kihívásra a legteljesebb nyíltsággal. Mi erre mégis válaszoltunk, sőt megismételtük szándékainkat a világ előtt, még pedig nem általános kiterjesztésekkel, hanem minden egyes esetben határozottan és világosan jelentettük ki,

hogy milyennek kell lenni a végleges békefeltételeknek. A múlt héten Lloyd Georg angol miniszterelnök csodálatos nyíltsággal szövegezte az angol nép és az angol kormány békefeltételeiről.

A központi hatalmak ellenségeinél — mondja tovább Wilson — nincs véleménykülönbség, nincs bizonytalanság az alapelvekre vonatkozóan és homályosság a részletekre nézve. Titkolódzás, az őszinteség hiánya és a bankcélok pontos megjelölésének elmulasztása a németeknél és szövetségeseiknél található. A világbéke programja a mi programunk és ez egyetlen lehetséges program, amely előttünk lebeg. Első pontja az, hogy minden békeszerződés nyilvános legyen, nyilvánosan jöjjön létre, ne legyenek titkos nemzetközi szerződések, megállapodások, hanem a diplomácia mindig nyíltan, az egész világ színe előtt dolgozzék. A második pont a tengeri hajózás teljes szabadsága, minden gazdasági korlátozás lehetővé gyors megszüntetése. Harmadik pont: Minden nemzet kereskedelmi viszonyainak egyenlősége. Negyedik pont: Megfelelő biztosítékot adjanak és fogadjanak el, hogy a népek fegyverkezését a belső biztonsággal megegyező mérték legkisebb fokára szállítsák le. Ötödik pont: az összes gyarmati kérdések szabad, őszinte, pártatlan rendezése. Hatodik pont: Az egész orosz terület kiürítése és az Oroszországot illető összes kérdések szabályozása. Hetedik pont: Belgium kiürítése és helyreállítása. Nyolcadik pont: Az egész francia terület felszabadítása és kártalanítása. Kilencedik pont: Az olasz határok kiigazításának világosan felismerhető nemzeteli vonalak szerint megtörténni. Tizedik pont: Ausztria-Magyarország népeinek, melyeknek helyét a nemzetek között biztosítani és oltalmazni kívánjuk, a legelső alkalommal lehetővé kell tenni autonóm fejlődésüket. Tizenegyedik pont: Románia, Szerbia, Montenegró kiürítése és helyreállítása. Szerbiának szabad kijáratot kell adni a tengeren. Tizenkettődik pont: A mostani oszmán birodalom török részének biztosítani kell a szuverenitást és biztosságot. A Dardanellákat, mint szabad átjáró utat, az összes nemzetek hajói számára meg kell nyitni. Tizenharmadik pont: Független lengyel államot kell építeni, amelyhez a kétségtelenül lengyel lakta terület is csatlakozandó. Tizenegyedik pont: Meg kell teremteni a népek általános szövetségét.

Mi nem akarjuk Németországot megsérteni, befolyását, hatalmát, amennyire jogosult, korlátozni, csak azt kívánjuk egyenlő jogu helyet foglaljon el abban az új világban, amelyben most élünk. Az Egyesült-Államok népe más alapelvek szerint nem cselekedhetik s kész ezen alapelvek védelmére életét, becsületét s mindent, amivel rendelkezik, feláldozni. Elérkezett az emberi szabadságért való e kulmináló végső háború erkölcsi tetőpontja. Amerika népe kész saját erejét, legfőbb célját, saját tisztességét próbára tenni.

Chavez

A vezérkar jelentése.

Budapest, január 9. (Keleti harctér.) Fegyverszünet.
(Olasz harctér.) Kedvezőtlen látási viszonyok következtében a harci tevékenység csupán egyes tűzrajtautésekre szorított.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, január 9. (Nyugati harctér.) Rupprecht trónörökös hadcsapata: Angol felderítő osztagok erős tüzelés védelme alatt előretörték a Houthoulster erdő déli szegélye ellen; a Bocsinghe Staadeni vasútvonal mentén néhány század támadást intézett ellenünk. Az ellenség sehol sem tudta vonalainkat elérni. Tüzünkben súlyos veszteséget szenvedett. Lens két oldalán élénk tűzérési tevékenység folyt. Bullecourtól keletre kis árokdarabokért számos kézigranátharc folyt. Albrecht württembergi herceg hadcsapata: Pfireytlől nyugatra a franciák délután heves tűzhatás után négy kilométer szélességben, erős támadásokra törtek előre; az ellenség néhány helyen benyomult előőrs vonalainkba. Arra irányuló kísérletei, hogy ezeken túl is területet nyerjen, meghiúsultak. Ellentámadásainkkal az ellenséget az éj folyamán mindenütt eredeti állásaiba vetettük vissza.

(Keleti harctér.) Nincs ujság.
(Macedon arcvonala.) A helyzet változatlan.

Az angol hajók réme.

Német kobzohajó bukkant fel.

Bécs, január 9. Mint a zürichi Tagesanzeiger írja: Különféle lapjelentésekből arra lehet következtetni, hogy az indiai óceánon ismét német kobzohajó bukkant fel, mely a kereskedelmi hajóknak a Vörös-tengerbe jutását veszélyezteti.

Az entente hencceg.

Amsterdam, január 9. Mint a londoni Daily Telegraph jelenti, a hajótérrel kapcsolatos nehézségek ellenére Anglia, Franciaország és az Unio megegyeztek abban, hogy kétszerannyi csapatot szállítanak tavaszra Európába, mint eredetileg tervezték.

Szakadás az oroszok közt.

Ellentétek a delegátusok közt.

Berlin, január 9. Stockholmi jelentés szerint több orosz lap írja, hogy a brest-litovskói orosz delegátusok közt szakadás állt be. Kamenev, Joffe és Pitenko asszony a tárgyalások eddigi eredményével megvannak elégedve, ellenben Poklevski tanár, Pavlovics hírlapíró és a katonai szakértők a német javaslatokat nem tartják elfogadhatóknak.

Az orosz követelések.

Rotterdam, január 9. Mint a Nieuwe Rotterdamsche Courant közli december 31. kelettel: Coch ezredes a brest-litovskói orosz delegáció fogja a vele folytatott beszélgetés során így nyilatkozott:

— Képviseleink nemcsak mint béketárgyalók, hanem mint kereskedők is, mentek Brest-Litovskba. Az általunk előterjesztett feltételek egyik része olyan volt, hogy azok elfogadása eleve lehetet-

lennék látszott, így például az Ósai szigetének kiürítésére vonatkozó követelés. E feltételeket azonban abból az elvből kiindulva állítottuk fel, hogy sokat kérjünk, hogy valamit kapjunk. Az a mód, ahogy a központi hatalmak képviselői velünk tárgyaltak és ahogy a fegyverszünetet megkötötték, azt a meggyőződést érlelte meg bennünk, hogy Németország szilárd elhatározása, hogy mielőbb becsületes békéhez jusszon.

Buchanan hazamegy.

Stockholm, január 9. Az orosz lapok azon hírére, hogy Buchanan angol nagykövet Stockholmban akar letelepedni, a Stockholm Tidningen megcáfolja. Buchanan, aki feleségével, leányával, az angol kolónia több tagjával, Knox tábornokkal, Pannay admirálissal, valamint a katonai missio tagjaival érkezett ide, tovább utazik Londonba. A lap arról is értesül, hogy az angol kormány Buchanant más diplomatával cseréli fel, akinek kinevezéséhez a bolsevik-kormány hozzájárul.

Az olasz fordulat.

Zürich, január 9. Míg a háború elején a Via Tribunán Giolitti házat éjjel-nappal őrizni kellett és magának Giolittinak az élete sem volt biztonságban, néhány nap előtt eltűnt a katonai őrség Giolitti háza elől és mikor Giolitti Rómába érkezett, ujjongó örömmel üdvözölte a nép és diadalmenetben kísérte lakására. Ma már Sonnino külügyminiszter palotáját kell katonaságnak őrizni és Salandranak kell elutaznia Rómából. Az angol nagykövetség előtt éjjel-nappal fegyveres őrség áll és azt a palotát is 20 fegyveres katoná őrzi állandóan, ahol a francia nagykövet lakik. (Tempora mutantur!)

Az elhagyott és szegény nők védelme.

Szociális Missio Társulat Debrecenben

Szociális missio társulati értekezletet hívott egybe Gróf Ferenc prelátus kedden délután 5 órakor a róm. kath. főgimnázium tanácstermébe. Az értekezleten részt vett az úrnők kongregáció teljes számmal, a Szent Erzsébet Egyesület meghívott képviselői dr. Bernolák Nándor egyet. tanár, Szent-Királyi Tivadar, dr. Lóky Béla főgimnáziumi-, Mellau Márton tanítónőképző intézeti igazgatók, dr. Zalai János főrealiskolai tanár Gróf Ferenc elnök röviden vázolta az értekezlet célját — a szociális missio társulat dekreceni fiókjának megalakítását — felkéri dr. Bernolák Nándor egyetemi tanárt a tárgyról szóló előadásának megtartására. Dr. Bernolák Nándor azzal kezdte előadását, hogy a Szociális Missio Társulat munkássága elvi szempontból és szellemi tekintetben nem utítt a keresztény karitás terén. A keresztény társadalom kezdetől fogva a gyöngék támogatásában látta egyik legfőbb kötelességét. E kötelességet úgy maga az egyház, mint a társadalom eddig is nagy szeretettel vezegte. Azonban a történelmi fejlődés új szociális feladatok teljesítését kívánja, az eddiginél fokozottabb mértékben és tökéletesebb szervezettel. E feladatokra vállalkozott a Szociális Missio Társulat, hogy megmentsse az alsóbb néprétegek erkölcsi romlás veszélyének kitélt vagy már minden támadásra szoruló szegény asszonyokat.

Ezért kiterjed munkájára az anyák és a csecsemők védelmére; főfeladata azonban, hogy az u. n. *martyr-gyermek*ekről, kiket eldurvult lelkü gondviselőik kínznak; keresztény szellemi nevelést biztosítsen az utca porába kivetett, elhanyagolt leánykák; támogassa lélekmentő munkájában a *szalatkorvak bíróságát*; megóvja a züllés lejtőjétől és nemesebb légkörbe emelje a magukra hagyott *eszelédeleányokat*; visszatéríteni igyekezik a becsületes élet útjára az *utca leányait*. E mellett növendő hivatali útján meghallgatja és elintézi minden hozzá for-

dul! leány és asszony panaszait; *szociális kurzusain* terjeszti a szociális kérdések ismeretét és keresi azok megoldását; *leány-klubjaiban* a nővédelem magasztos eszméit propagálja és a kereszténység emelkedett szellemében őrzi meg vagy az élet léha hiúságából oda vezérli a szegényebb néposztály hajai iránt érdeklődő, az igazságosabb társadalmi rend kiküzdéséért lelkesedő művelt leányokat. A társulat *irodalmi munkásságával* előmozdítja a kulturális érdekeket; terjeszti a tiszta keresztény szellemet. A háború sebeit más tereken is enyhíteni, gyógyítani törekszik.

Mindent a tevékenységet a katolikus lelek mélységével, őszintén, tisztán lelkesedéssel végzik az Egyesület tagjai, szeretettel keresse fel és fogadja magukhoz mindenkit, akit a sors mostohasága vagy saját gyöngésége veszedelmbe sodor.

A társulat alig tíz éves működése alatt fenyves eredményeket ért el. Ezer és ezer gyermeket oltalmazott meg. Ezer és ezer szegény család ügyes-bajos dolgait intézte el. Intézetekben a leánykák százaival neveli. A háború folyamán ugy saját kórházában, mint más intézetekben nagyszámu sebesült és beteg-hős katonát gyógyította meg.

Grönnel látja ezért a Társulat debreceni csoportjának megalakulását. Kéri a jelenlevő hölgyeket, de egyúttal mindazokat, akiket a szociális kérdések keresztény szellemű megoldása érdekel, hogy a társulat életében vegyenek tevékeny részt és mindenekelőtt hallgassák meg Rónay Paula nővér ismertető előadásait.

A megalakuló csoport munkájában, ugymond, a férfiak is nagy örömmel vesznek részt és megtisztelésnek fogják tekinteni, ha a felmerülő ügyes-bajos dolgok elintézésénél szolgálatukat igénybe veszik.

A tartalmas és lelkisítő beszéd után Gróf Ferenc köszönetet mond dr. Bernolák Nándornak gyönyörű szavaiért s kéri az értekezlet tagjait, hogy Rónay Paula nővér előadását, nem csak maguk hallgassák meg, hanem ismerőseiket is hozzák el magukkal. Rónay Paula pénteken (11.), szombaton (12.) és vasárnap (13.) fog előadást tartani d. u. 5 órakor a Svetits intézet nagytermében.

Színház.

MŰSOR:

A Csokonai-színházban.

Csütörtökön: B) bérlet Troubadour.
Pénteken: C) bérlet Troubadour.
Szombaton: berletiszünetben Éva, operett.
Vasárnap d. u.: Svibakok.
Vasárnap este: Éva, operett.

A Vig-színházban.

Csütörtökön: Vasgyáros.
Pénteken: Koncz János, a legnagyobb magyar hegedűművész hangversenye.
Szombaton d. u.: Kék róka, vígjáték.
Szombaton este: Ezred apja, énekes vígjáték.
Vasárnap d. u.: Vasgyáros.
Vasárnap este: Ezred apja, énekes vígjáték.

VIG-SZÍNHÁZ

1918 január hó 11-én, pénteken

KONCZ JÁNOS

hegedű estélyének műsora:

1. Vardini: Hegedűművész, E-moll, Allegro moderato, Andante Cantabile, Allegro giocoso.
2. a) Reger: Andante sostenuto.
b) Kreisler: Hactativus és Scharze Caprice.
3. a) Kreisler: Caprice Minols.
b) Hubay: Fliederbusch.
c) Kreisler: Caprice vienonise.
4. Paganini: Hegedűversenymű, D-dur Bezerkivsky kadenciájára.
Zongorán kíséri: Karácsonyi István.

Troubadour. Verdi operáját: a Troubadourt elevevitette föl tegnap a Csokonai-színház. Az előadás jelentős nívót mutatott. *Babba* Vilma Eleonorája hangulatos alakítás, hangjának pompás iskolázottsága most is kitűnően érvényesült. Kellemes meglepetést keltett a cigány nő szerepében Kovács Viora. Ugy művészi, mint finom éneke, mint értelmes játéka egyaránt meleg méltánylást érdemel. Színesen, szépen énekelt, hatásosan játszott és a diadaljórésze feljé ömlött. *Páry* Armand énekelte Manrico, lyrai melegséggel. *Szánthó* Gáspár

URANIA	Phantomas detektiv-film.
	A7-es számú szoba.
Előadások 5, 7 és 9 órakor.	bűntűgy 4 felvonásban. Főszereplők Frich Kaiser Tietz, Hanny Weiss.

Anna grófné imponálón hatott, óros baritonja gyönyörűen cserdült föl áriáiban. Hegedűs Ferenc nagyszerű rutinja egy epizód szerepét is kitudott emelni. A rendezésért is őt illeti az elismerés, míg a kórus precíz betanítása s a zenekar lendületes vezése Karácsonyi István karmestert dicséri. A telt és szép nézőtér sokat tapsolt az élvezetes előadás főbb szereplőinek.

Ezred apja. (A színházi iroda jelentése.) A legkitűnőbb énekes vigjáték kerül színpadra szombaton ilyen címmel a Vig-színházban. Heltai Jenő igazgató egyik legjobb szerepét játssza a minden tekintetben mulatságos darabban. Az Ezred apja piros-szinlajos darab s így természetesen csak felnőtteknek való. A főszerepeket Borosnyai Kató, Seragh Marcsa, Somogyi, Thuróczy László, Varga és Kovács játsszák.

Vasgyáros ma. (A színházi iroda jelentése.) A Vig-színházban ma a Vasgyáros kerül színpadra a címszerepét Thuróczy Gyula játssza.

Alszik a baba. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután félhelyárral az Alszik a baba című gyermekdarab kerül színpadra, mely mulatságos jelmezzel nagy örömet fog szerezni a gyermekvilágnak.

Eva. (A színházi iroda jelentése.) Lehár Ferenc szép zenéjű operettje szombaton és vasárnap kerül a Csokonai-színházban felelevenítésre. Évát Babics Vilma játssza. Az előadásra az énekes személyzet nagy ambícióval készül.

Kék róka félhelyárral. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután Irodalmi délutánt tart a Vig-színház, színpadra kerül Hercegh Ferenc vigjátéka, a Kék róka.

A 7-es számú szoba detektív történet 4 felvonásban ma az Urania slágere; Erich Kaiser Tietz remek alakítást nyújt, a bűnügyi téma elejétől végig érdekes és kedvelt detektívünket egy egész új oldaláról mutatja be.

U hajók, előre! Ez a remekbe készült hadifilm ma utoljára van az Apollo műsorán.

Waldbauer—Kerpelyi világhírű vonósnégyes holnap, pénteken tartja egyetlen hangversenyét az Apollóban. Jegyelővétel 10 órától.

A szerbiai dohánytermés.

Mit fizet hadvezetőségünk a szerb gazdáknak a dohányért. — A meghódított Szerbia a béke előtt.

A magyar közönséget, főként természetesen a dohánytermelő vidékek közönségét közelről érdeklik a meghódított szerb területek dohánytermelési viszonyai.

Dohánytermelésünk az okkupált területeken igen szép eredménnyel jár. Bár bizonyos szerb dohány-fajok már békeidőben híresek voltak, 1911-ből mindössze 2.105 hektár dohányültetményt mutatott ki a szerb statisztika, 1.535.601 kilogramm termés eredménnyel. — Meg kell itt jegyezni, hogy egy hektár körülbelül 600 kilogrammdohányt a dott. A szerb nép nem nagy örömmel foglalkozott a dohánytermeléssel, mert a csekély jövedelemet hajtott, miután a nisi, vrányai, kruseváci, moravai, uzici, topicali prima dohányok beváltási ára 2—2150 dinár volt, a már nagyon kivált minőségű dohánynak kellett lenni, ha azért a szerb kormány maximum három dinárt fizetett.

A szerb kormány az utóbbi években komolyan foglalkozott a dohány beváltási-árak emelésével, azonban már nem maradt ideje és módja tervének megvalósítására. Hadvezetőségünk tekintettel arra, hogy a dohánytermé-

lés a szerb nép egyik fő kereseti forrása, és azért is, hogy az olcsóbb dohány fajokban beállott nagy szükségét némileg enyhítse, teljes erővel fogott a szerbiai dohánytermelés reorganizálásához.

Mindenek előtt szakértőkkel megállapította, hogy a szerb dohánytermelés nagyon sokat szenvedett a háború alatt a hanyag megmunkálás és a sark dohánbetegség folytán. Azután közölte a lakossággal, hogy a dohánytermelést a főkörmányzóság csak akkor enged meg, ha a jelentkező termelők egy közös területen legalább öt hektár dohányt ültetnek be. Egyas ültetvényes egy hektárig terjedő területet. Minden ültetvényes legalább három év alatt köteles dohány-száritót felállítani s a termést is — miután a dohány az okkupált területeken monopólium tárgya — teljes egészében tartozik beszolgáltatni.

Az ültetvényesek kívánságára a főkörmányzóság díjtalanul adja a dohánymagot. A főkörmányzóság felhívása, amelyet a dohánytermelés fokozása érdekében a lakossághoz intézett, igen szép sikerrel járt. Az uzicei kerület nyolc községében 532 termelő jelentkezett — 3.820.000 póvénnyel, a kruseváci kerület 19 községéből 332 termelő jelentkezett 8.007.000 póvénnyel természetesen. Ez a két kerület a szerbiai dohánytermelés fő területe. A szerbiai főkörmányzóság arról is gondoskodott, hogy a dohányültetés szakszerű felügyelet alatt történjen. Így Kruseváci és Uzicében és kir. dohánybevéltő hivatalok létesítettek. Ezek nemcsak a bevéltést eszközlik, de a termés felügyeletét is gyakorolják. A tavalyi termésnek mintegy hatszorosára emelkedett az idén a szerb megszállt területeken. Különösen Kruseváci és Uzicén gyönyörű a dohántermés. Az uzicei kerület Bajnabasta községében terem különben a leghirebb szerb dohány. Itt egy 2—3000 métermagzat befogadó négy emeletes raktár szolgál az egész kerület dohántermésének elraktározására. A dohány ültetést az idén a sabáci kerületben is megkezdtek. A dohánytermés fokozását szerbiai főkörmányzóságunknak az által is sikerült elérnie, hogy a régi négy osztályba eső szerb dohánynak minimálisan 4 korona a jelenlegi beváltási ára, a legjobb minőségűké 6 korona, tehát éppen kétszer annyit kap a szerb lakosság a dohányért a hódítóktól, mint amennyit régebben a saját szerb kormányától kapott.

Pártos Szilárd dr.

Ujdonságok.

Wekerle Bécsben. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap Bécsbe érkezett Brest-Litovskból és az osztrák miniszterelnökkel tárgyalta a hosszú lejáratú kiegyezésről.

Szabad Iskola. Ceütörtökön, január hó 10-én dr. Pröhle Vilmos egyetemi magántanár tart előadást: Az iszlám címen. Előadó ezen I. előadás keretében ismertetni fogja Mohamed és a Koránt. Városunk közönsége meglehetősen érdeklődéssel tekint a szépek ígérkező előadás elé, amit természetesen még fokozni fog az előadó nagy, tudományos készültsége és megkapó, közvetlen egyénisége. Az ingyenes előadás este 6 órakor kezdődik az ipartestület dísztermében. (Simonffy-utca 1/c. II.)

Wekerle formulája a katonai kérdésben. Mint a Reichspost esti lapja írja, a kormányhoz közelálló körökben tudni velik, hogy Wekerle miniszterelnök a katonai kérdés megoldására alkalmas formulát talált, mely a király részéről hozzájárulásra, a magyar pártok részéről pedig kedvező fogadtatásra számíthat.

A termelők figyelmébe! Az Országos Közélemezési Hivatalt vezető miniszter urnak 100,000—1917., illetve 150,000—1917 számú rendelettel értelmében az átvevő bizottságok által megállapított, illetve requirált termények a polgári lakosság szükségletének biztosítása érdekében közszükségleti célokra sűrűn átadandók. Tehát minden egyes termelőnek — nehelyt a töle requirált termények beszállítására vonatkozó felhívást megkapja — érdeke, hogy a beszállítást a legelőnyösebben eszközölje, s így nyíval is inkább, mivel

elkiesztésben a beszállítás, költségére fog eszközöltetni s a folyamatba teendő kihágási eljárás során legszívesebben fog bűntudatolni. A városi lisztiroda.

Hadik miniszter megmarad állásában. Bécsből jelentik: Hadik János gróf élelmezési miniszter lemondásának ügye a megegyezés útján fog elismerést nyerni. Wekerle a királynak átnyújtja Hadik memorandumát, mely a Landwehr-táborokkal, az osztrák élelmezési bizottság elnökével Budapesten legutóbb folytatott tanácskozás után készült. Hadik János grófnak legfelsőbb kihallgatásra való meghívása a miniszter maradását fogja jelenteni.

Sertéshizlalások bejelentése. A városi tanács gazdasági ügyosztálya tudatja az érdekeltekkel, hogy ya sertéshizlalási engedélyek bejelentésének határidejét január hó 15-ig meghosszabbította. A hízó sertésekről szóló bejelentéseket a városi tanács gazdasági ügyosztályánál naponta a délelőtti hivatalos órák alatt kell megtenni.

A városi tejiroda (Városháza földszint 18. sz. ajtó) felhívja a tejellátásra utalt közönséget, hogy a folyó hó 8-án közzétett új rendelet értelmében kiállítandó orvosi bizonyítványokra a tejjelgyártókat annál inkább is vegyék át, mivel az eddig kiadott tejjelgyártó hatályukat veszítik. Folyó hó 12-én az A) iroda, 13-án a B) iroda, 14-én a C) iroda, 15-én a D), U), V), Zs) iroda és véreül 16-án az T-I., T-II. és Tanyák irodák körzetébe tartozó igazolványok adatnak ki fenti tejiroda által.

A műpártoló egyesület folyó hó 10-re tervezett kiállítását fűtési és világítási nehézségek miatt a husvétii ünnepek idejére halasztotta.

Egy tábori lelkész kitüntetés. Papp Géza debreceni református tábori lelkésznek, aki hosszú ideig volt az orosz és olasz fronton, a lelkészi érdemkereszt 2-ik osztályát a pirosfülér szalagon adományozta a király harctéri kitűnő szolgálatának legfelsőbb elismerése mellett Papp Géza harctéri beszédei annak idején a fővárosi sajtó figyelmét is megkapta. E beszédek „Egy tábori lelkész harctéri naplója” c. kötetben is megjelentek, melyet a szerző Jenő kir. hercegnek ajánlott, aki őt saját monogrammiával és címervel ellátott emlékgyűrűvel ajándékozta meg.

A szerbiai dohánytermés. Ezzel a címmel érdekes cikk jelenik meg a Debreceni Újság mai számában. A cikket Pártos Szilárd dr. — az írásairól kiválóan ismert budapesti hírlapíró és közgazdasági érdekképviseleti titkár írta és bocsátotta azt budapesti munkatársunk útján a Debreceni Újság rendelkezésére. Ez a cikk a meghódított Szerbiáról eddig közzétett írások között éles meglátásával valóban kiválik. Pártos dr.-nak ez az írása elsőnek a Debreceni Újság hasábjain lát napvilágot, egyebekből pedig ez az írás egy része Pártos Szilárd dr.-nak most sajtó a'att levő Gazdasági és Kulturális munkák a meghódított Szerbiában című könyvének Pártos dr.-t a magyar kormány előterjesztésére a sajtóhadiszállás parancsnoksága rövid idővel ezelőtt elküldötte a meghódított Szerbiába az ottani gazdasági viszonyok tanulmányozására. Az újságíró bejárta ezt az érdekes országot és arról amit ott látott, a jól látó újságíró tollával egy tíz íves munkát írt. A könyvet a Magyar bosnyák és Keleti Gazdasági Központ adta ki és abban a szerző a meghódított Szerbia közigazgatásának megszervezését, a szervezet működését, a mezőgazdasági tevékenységét, az ipar, a kereskedelem, a pénzügyi, a kultúra és a nevelés állását ez elvett szemmel néző újságíró és közgazdasági szakember tollával festi elénk. A könyvhöz az első szót Lánzy Leó írta, azt mondja, hogy ez az első könyv, amely a háborúban általunk megszállott országok valamelyikének okkupációja nyomán elálló gazdasági életét rajzolja meg rendszeresen. Valóban találó ez a megjegyzés Lánzy Leónak, a könyv az első ilyen műmunka, egykor forrasnő lesz, mi pedig hálásak vagyunk a szerzőnek azért, hogy meg meg nem jelent könyvnek legérdekesebb részletét éppen a Debreceni Újság szerkesztőségének bocsátotta rendelkezésére.

APOLLO
Ma,
Csütörtök

Dr. Lauffen
egy orvos tragédiája 4 felvonásban.
Főszereplők
Fényesi Emil, Isa Marscsa

U hajók előre
Erdős József Anglia ellen.

Előadások
5, 7 és 9
órákon.

Szojka Gyula emlékének megörökítése arcképének megfestésére koszorúmegváltás címén adományoztak: Kardos László cég 40 koronát, dr. Szánthó Sámuel 40 koronát, Kereskedelmi tanintézet 100 koronát. Ezen szíves adományokért hálás köszönetet mond az iskolaentartó elnöksége.

Ma este zárul a Solymosi kiállítás. A kik érdeklődnek vagy érdekel bírnak a képzőművészet iránt és akiknek a háborús gazdasági viszonyok megengedik, hogy otthonukat a magyar festőművészet termékeivel díszítsék, azoknak még a mai nap képvásárlás céljából medelkezésükre áll. A kiállítás ma este hét órákor bezárul.

Zsebnaptárak és falú disznaptárak agnavorobb választékban Thaisz papírüzletben B ka-szálloda mellett.

Halálozások.

Halálozás. A sors csapásától lesújtva, de a Mindenható akaratában megnyugodva, tudatjuk, az egjobb férj, gondos édes apa, nagyapa, sógor, nász és áldott emléktől jó rokonunk: néhai polgár **Fülöp Sándor** áldásos életének 73-ik, boldog házasságának 46-ik évében, rövid szenvedés után folyó hó 8-án, délután 5 órákor csendesen elhunyt. A megboldogult halottunk földi részzeit folyó hó 10-én délután 3 órákor fogjuk a Vecsei-telep Botond-utca 4. számú házunktól, a református egyház szertartása szerint az Árpád-téri templomban tartandó imádság után, a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Béke lengjen drága porai felett! Bánatos neje: özv. polg. Fülöp Sándorné szül. Szanka Julianna. Egyetlen gyermeke: Zsuzsika férjével Balla Józseffel (harctéren) és gyermekek József. Sógorai és sógorói: Dári János (harctéren) gyermekeivel. Szabó Ferenc (harctéren) kis leányával, özv. Barna Istvánné gyermekeivel, özv. Balla Sándorné gyermekeivel. Elhalt testvéreinek gyermekei: Fülöp Eszter férjével Kaszás Adrással és gyermekeivel, Makrai Julianna férjével Száva Gyulával (harctéren), Fülöp Róza férjével Kardos Mártonnal és gyermekei. Nász: Balla János nejevel és gyermekeivel. Jó komája: Gencsi István nejevel és gyermekeivel. Jó szomszédjai, közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Csuzka „Kezvel” temetkezési vállalat, Kossuth-u. 8. sz., rendezi.

Gyászjelentés. Mélyszégyen fájdalommal tudatjuk felejtethetetlen jó férjünk, szerető édes apánk, testvérünk, sógorunk, nagybátyánk és jó rokonunk: polgár **Tóth András** gazdálkodó áldásos életének 57., boldog házasságának 30. évében folyó hó 8-án délután fél 1 órákor történt hirtelen elhunytát. Idvezült halottunk földi részzeit f. január hó 10-én, csütörtökön délután 3 órákor fogjuk Köntöskert Újvárosi-utca 37. sz. házunktól, a református szertartása szerint tartandó ima után, a Havann-utcai sírkertben végső nyugalomra helyezni. **Áldás és béke poraira! Bánatos özvegye:** özv. Tóth Andrásné Méné Erzsébet. Gyermekei: Mariska, András és Rózsika. Testvérei és sógországa: Julianna özv. Papp Istvánné, József nejevel Bajdó Zsuzsánnával és gyermekek, Gerőly, Zsuzsika, István nejevel és gyermekeivel. Méné Julianna férjével polgár Dávid Károlyval és gyermekek, polg. Méné Gábor, David Juliska férj. polg. Cselesznyés Istvánnal, özv. Tóth Jánosné gyermekeivel. Közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 8. sz., rendezi.

Elhunyt ifj. Szigethy Gyula és neje Pászkievics Augustia saját, valamint gyermekei és nagyszülei nevében mély fájdalommal jelentik, hogy szeretett fiuk, testvérük, illetve unokájuk: **Imre** hosszú és kinos szenvedés után 15-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvételét követően, a hó 9-én délelőtt az Urban csendesen elhunyt. Kedves halottunkat a hó 11-én délután 3 órákor fogjuk a rom. kath. temetőben levő kápolnából nyugvó helyre kísélni. Az engedélyezett szentmise áldozat a hó 14-én, hétfőn reggel fog a helybeli rom. kath. templomban az Egk Urak bemutatni. Debrecen, 1918. január 9. (Minden külön értesítés helyett.) A temetést Gebauer K. és társai temetkezési intézet, Kossuth-u. 2., rendezi.

3053-1917. h. e.

Árverési hirdetmény.

Közírré teszem, hogy néhai Csonka Benjáminné Katkó Borbála hagyatékát képező ház butorok, ágy és ruhanemek valamint konyha edényekből álló ingókat **1918 évi január hó 15. napján délelőtt 10 órákor Kút-utca 6. számú háznál megartandó árverésen el fogom adni.**

Debrecen, 1918. január 9.

Siska Gyula,
leltárbíró.

Árverési hirdetmény

Felsner Leo pozsonyi szén nagykereskedő megkeresésére ezennel közírré teszem, hogy az általa Stern József és testvére kefégyár rt.-nak szállított, de ezektől át nem vett s az „Alföldi takarékpénztár” raktárvállalata telepen (Pesti-utca) beraktározott **5 (öt) vagon** westáliai iszapszenet a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés s a vételi illeték viselése ellenében folyó évi január hó 21. napján d. e. 9 órákor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen eladom.

A szén bármikor megtekinthető. A szén mennyiségéért s súlyáért eladó nem szavatol.

Debrecen, 1918. évi január hó 5.

Dr. Lintner Sándor
kir. közjegyző.

Apró hirdetések.

Ajánlat

Elkelt
a két darab 25 méteres gurtin, még van eladó egy darab 17 és fél méter hosszú, 80 milliméter széles, 11 milliméter vastag és egy darab 21 méter hosszú, 85 milliméter széles, 11 milliméter vastag Gurtin hajtoszippók, Ferenc József-ut 68., II. emelet közepő ajtó. 264

Cipész
8 éve önálló, vidéki iparos elvállal raktári cipők alkészítését. — Cím a kiadóhivatalban 246

Erdemes
katonai, polgári, ruhákat alakítás, fordítását elvállalom, előnyös árak mellett. Rövid idő alatt Libánci, Péterfia 4. Telefon 399. 150

Hajcsattok
javítását jól és jutányosan elvállal. Major, Baross-utca 8. 139

Hus füstölést
elfogadok. Horváth — Zöldfa-utca 5. 73

A Solymosi
képkiallítás tulajdonosa (Ferenc József-ut 10. szám Szilágyi-ház) vesz jó karban levő régi képek tőkör kereteket, régi oszlopok antik ampír vagy Biedermeier órákat, csiszolt szin poharakat, régi szines magyar helyemkendőket és régi talpas porcellán lámpákat. 8

Lakatos
munkákat és vízvezeték szereléseket vállalok. Weiszberger Mihály — Széchenyi-utca 27. Telefon 10-65. 294

Friss csemege
lipóti turó, főtt sódar, kolbász, disznósajt, elősmert magyaradi, badacsonyi, egri bikavér, hordós. — Tarcali szomordni, muskotály, rizling, trani, zöldszilvái, szemillon, badacsonyi, cabinet, cabernet, ménési vörös palackozott borokkal is szolgálhatok. Schultzné. — Szent Anna 6. 286

Női és leány
kalapokat gyorsan alakítok, díszítok Jókai-u. 22. 292

Nagyobb
forgalmu szesz, bor, sörkimerési üzlet kezelésre íkadó. Cím a kiadóhivatalban. 195

Vágyott fa
házhöz szállítva kapható Fülöp, Homokkert-u. 121. Telefon 799. 271

Hártsyafeljes
Külsővásártér 16. Arany János-u. végén. Ugyanott nagyobb mennyiségű hársyfa hulladék e adó. 296

Szántómotorokat
és bármilyen rendszerű exploziós motorokat, ugyanintén mágnes gyutókat szavatosság mellett motor Weiszberger Mihály motor mechanikus. Széchenyi-utca 27. Telefon 10-65 295

Kereslet

Aranyat-üzőtől,
brilliant, zéloggyet vesz meghívásra házhoz is elmegy. Steiner Mihály, Széchenyi-u. 19.

Falura
lelkész családhoz tisztességes mindenkes leány vagy asszony felvétetik. Jelentkezni lehet d. e. 11-től, d. u. 2-ig és 4-8-ig Péterfia 21 keresztút. 256

Kersek
azonnali belépésre fiatal ügyes főzőnőt, jó fizetéssel. Rakóczi-utca 7. 254

Cipész-segéd
felvétetnek a Központi cipő áruházban, Piac-u. 41. 252

Kersek
kath. tanítónőt, tanítót óvónőt, nyugdíjast, képezdést helyettesnek. Lengyel Jánosné, Hajdu dörög. 245

Modern
3-4 szobás lakást kersek. Május eljésére. Cím kiadóhivatalban 241

Bort
veszek, kisebb és nagyobb mennyiséget, Havann-utca 2., vendéglő. kórház. Jelentkezhetni szombaton déli 12 órákor. 293

felügyelői állás betöltendő

Megfelelő képzettséggel bírók kéretnek, hogy sajátkezűleg irt ajánlatukat az elnökségnek — (Ferenc József-ut 53. I. emelet) beadják. 15

Mindenkes
bejáró leányt vagy asszonyt kersek. Cím a kiadóhivatalban. 3

Sovány
hibákat kersek megvételre Propper, Szent Anna-utca 18. Telefon 980. 297

Debrecen
6 postahivatal egyletőre kezdő gyakornokul. — majd hivatali kíségítőül négy polgárit végzett helybeli leányt alkalmaz, jelentkezés és beépés azonnal. 278

Kocsis
felvétetik a Gebauer temetkezési intézetnél. — Kossuth-u. 2. 304

Fodrászsegéd
és egy tanuló azonnal felvétetik Dianeskanál, Petőfi-tér 7. 303

Feltöltlen
tisztességes leány közimunkában gyakorlott, könyv házi téendők felvétetik. Cím az Augustia-szanasatórium kapusánál megtudható. 298

Mosónő
felvétetik Kossuth-u. 33 302

Január 6-án,
vasárnap Máté-úton egy nagy téli kendő elveztet, tudjuk, hogy két orosz fogoly találta meg kérérik a fogolytartó gazda, hogy a kendőt Debrecen, Cserepes-utca 8. szám alá adja és ahol kellő jutalomban részestül. özv. Kostyál Frgyesné. 300

Zongorát
jó karban megvennek, Horváth I. Ajtó-utca 6. Telefon 1355. 287

Varró
és tanuló lányok fizetéssel felvétetnek. Weisz Stefánia, Széchenyi-utca 25. 288

Jókarban
levő koremai berendezést azonnal veszek. — Cím a kiadóhivatalban. 285

Apollónöket
a ragályos és női buja kóroszállyra, valamint szénszálkányó napszemes asszonyokat felveszek a debreceni városi köz. 282

Gépez
vagy vízvezetők fűtő a ki megkezelésben jártas kerestetik. Jelentkezni, Petőfi-tér 8. szám. alatt. 382

Veszünk
bármilyen mennyiségben brilliant, aranyat, ezüstöt, keleti gyöngyöket, drágábbban, mint bárki, Braun ékszerész, Ferenc József-ut 26. Passage. 289

Lakást
kersek 4 szobást melékkeliségekkel febr. 1. vagy 15-re. Ajánlatok: Ermihályfalva címre a kiadó küldhető. 274

Kifutó
leány azonnal felvétetik könyvvel, mosónő is. — Szent Anna 14. sz. sarok. 279

Német
mindenes kerestetik. — Cím a kiadóhivatalban. 276

Kersek
megvételre szép udvarú modern házat egy ur lakással, esetleg lehet még egy lakás, de több nem. Ajánlatot kérek Nagy Lajos hirdető irodához. Csapó-utca 19. 273

3-4 szobás
modern lakást kersek május elsőre özv. Horváth Istvánné Török Balint-u. 19. sz. 275

Eladás

Finom
szörme garnitúra eladó Piac 68. II. emelet, kőzép ajtó. 265

Jól ívvelmező
Havann-utca 18. számú sarokház eladó. Cím a kiadóhivatalban. 299

Vidéken
230 magyar holdas tanács birtok minden felszereléssel sürgősen eladó. Felvilágosítással szolgál Nagy Sándor irodája. Burgondia-u. 12. 221

Zongora
hegedűk eladók, özv. Vas Jenőné, Berettyóújfalva. 7

Eladó
borosüvegek 1/2 és 7/10 literesek, bórpuskátok, alighasznált, hosszu női posztó télikabát és tréking, Roth-féle tisztá browning és zongorakották. Cím a kiadóhivatalban. 281

Rövid
fekete téli kabát, női blousok és korecsolya eladó. Széchenyi-u. 24. emelet. 272

Több
új lepedő van eladó, Rakóczi-u. 50. 299

Eladó
1 kis spór, 1 paplan, 1 szalmazsák Zápolya-u. 15. 301

Egy
jó karban levő csizma eladó. Megtekinthető — Alföldi Takarékpénztár palotánál. 247

Egy
modern eszaki ház eladó. Értekezni: Török Balint-u. 2. sz. 291

Kelengye
fehérneműk, ujak finom minőségűek olcsón eladók, Fűvészkert utca 22. középépület. 289

Szörme
bőrök gallérokra, prémekre, finom bunda bélekkel valódi görénygarnitúra olcsón eladó. Fűvészkert-utca 22. középépület. 290

Eladó.
mindenárón haláleset miatt két kertesház. — Széchenyikert, Huszár-utca 9. 283

Ujság kézbesítő asszony felvétetik,

a Kiadóhivatalban a debreceni Kereskedelmi Csarnokban a